

Nationalspråksnämnden

15.4.2026

Sammanträde

Tid 15.4.2026 kl. 17:00 - 19:16

Plats Möteslokalen Pitkäjärvi, Teknikvägen 15, Esbo

Närvarande	Westerholm Anita	ordförande	17:00 - 19:16
	Fjäder Sture	vice ordförande	17:00 - 19:16
	Aintila Anna	medlem	17:00 - 19:16
	Hämäläinen Ilta	medlem	17:00 - 19:16
	Johansson Märten	medlem	17:00 - 19:16
	Lahti Viveca	medlem	17:00 - 19:16
	Lintuluoto Seppo	medlem	17:00 - 19:16
	Rundt Jan	medlem	17:00 - 19:16
	Solhagen Tuuli	medlem	17:00 - 19:16
	Törnqvist-Björklund Marika	medlem	17:00 - 19:16
	Waselius Fredrik	medlem	17:00 - 19:16
	Hale William	ungdomsfullmäktiges representant	17:00 - 19:16
	Stenvall Nora	välfärdsområdesstyrelsens representant	17:00 - 19:16
	Öberg Benita	chef för svenskspråkig service	17:00 - 19:16
	Palojärvi Elina	administrativ chef, sekreterare	17:00 - 19:16
Frånvarande	Turunen Timo	direktör för boendeservice	17:00 - 17:52
	Gylfe Sofia	projektledare	17:00 - 19:16
	Ohvo Niko	medlem	
	Broman Annika	medlem	
	Laiho Mia	ordförande för välfärdsområdesstyrelsen	
	Svahn Sanna	välfärdsområdesdirektör	
	Moisala Jarno	förvaltningsdirektör	

Underskrifter

Anita Westerholm
ordförande

Elina Palojärvi
sekreterare

Protokollet justerat och godkänt

Anna Aintila
protokolljusterare

Ilta Hämäläinen
protokolljusterare

Protokollet framlagt

Detta protokoll publicerades i det allmänna datanätet
22.4.2026

Ärenden

Paragraf	Bilaga	Rubrik	Sida
§ 7		Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet	5
§ 8		Godkännande av nationalspråksnämnden arbetsordning och val av protokolljusterare	7
§ 9		Antecknande av presentationen om boendetjänster för kännedom	9
§ 10		Uppföljning av nätverksbaserade kompetenscenter i anslutning till Raseborgs sjukhus	11
§ 11		Aktualitetsöversikt	17
§ 12		Meddelanden	18

§ 7

Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet**Beslutsförslag**

Ordföranden beslutar konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdets laglighet och beslutsförhet i enlighet med 72 § i förvaltningsstadgan.

Behandling**Beslut**

Ordföranden beslutade konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdets laglighet och beslutsförhet i enlighet med 72 § i förvaltningsstadgan.

Redogörelse

Efter att ha öppnat sammanträdet konstaterar ordföranden dess laglighet och beslutsförhet (72 § i förvaltningsstadgan).

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden är andra organ än välfärdsområdesfullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande. Som närvarande betraktas också sådana ledamöter i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

Enligt 70 § i förvaltningsstadgan utfärdas kallelsen till sammanträdet av ordföranden eller, om ordföranden har förhinder, av vice ordföranden. I kallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas. Det ska framgå vilket av organets sätt att fatta beslut som iakttas vid respektive ärende.

Enligt 78 § i förvaltningsstadgan kan sammanträdet hållas i en elektronisk miljö som man deltar i via en elektronisk förbindelse (elektroniskt sammanträde). Beslut i ärenden kan fattas elektroniskt före sammanträdet (elektroniskt beslutsförfarande).

Enligt 70 § i förvaltningsstadgan ska kallelsen sändas om möjligt 5 dagar före sammanträdet. En föredragningslista som upptar redogörelse, motiveringar till beslutfattandet och beslutsförslag i varje ärende som föreligger till behandling bifogas kallelsen. Kallelsen kan också sändas elektroniskt.

§ 8

Godkännande av nationalspråksnämnden arbetsordning och val av protokolljusterare

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar

1. godkänna sammanträdets arbetsordning,
2. välja två protokolljusterare och
3. bevilja nödvändiga närvaro- och yttranderättigheter.

Behandling

Beslut

Nationalspråksnämnden beslutade enhälligt:

1. godkänna sammanträdets arbetsordning,
2. välja ledamot Aintila och ledamot Hämäläinen till protokolljusterare och
3. bevilja nödvändiga närvaro- och yttranderättigheter.

Redogörelse

Enligt 72 § i förvaltningsstadgan behandlas ärendena i den ordning som framgår av föredragningslistan, om organet inte beslutar något annat. Organet kan också besluta ta upp ett ärende som inte är nämnt i kallelsen.

Enligt 79 § i förvaltningsstadgan justeras protokollet på det sätt som organet beslutar.

Närvaro- och yttranderätt vid nationalspråksnämndens sammanträden

Enligt 77 § i förvaltningsstadgan har utöver nationalspråksnämndens ledamöter och föredragande följande

personer närvaro- och yttranderätt vid nationalspråksnämndens sammanträden:

- välfärdsområdesstyrelsens ordförande samt en representant eller ersättare som utses av välfärdsområdesstyrelsen,
- välfärdsområdesdirektören,
- förtroendevalda och tjänsteinnehavare som förordnats av nämnden vid nämndens sammanträden,
- en representant för ungdomsfullmäktige.

Vid sammanträdet kan dessutom närvara en särskild sekreterare.

Andra än ovannämnda personers rätt att närvara och yttra sig fastställs i samband med respektive organ.

Företrädare för de andra påverkansorganen än ungdomsfullmäktige har rätt att närvara och yttra sig vid ett organ i ett enskilt sammanträdesärende enligt prövning av organets ordförande eller dess föredragande.

Närvarorätt vid behandling av sekretessbelagda ärenden har utöver ledamöterna, föredraganden och sekreteraren endast en representant för välfärdsområdesstyrelsen, välfärdsområdesdirektören, en serviceområdesdirektör samt en sakkunnig som föredraganden vid behov kallar in.

3794/00.02.05/2025

Nationalspråksnämnden 15.4.2026 § 9

§ 9

Antecknande av presentationen om boendetjänster för kännedom

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Palojärvi Elina

Beslutsförslag

Servicelinjedirektör, tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna presentationen som hållits vid sammanträdet om boendetjänster för kännedom.

Behandling

Direktör för boendeservice Turunen avlägsnade sig efter behandlingen av detta ärende kl. 17.52.

Beslut

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Enligt 54 § i Västra Nylands välfärdsområdes förvaltningsstadga har nationalspråksnämnden betydande uppgifter som föreskrivs i lagen om välfärdsområden samt andra uppgifter.

Nämndens uppgift är bland annat att utreda och uttala sig om hur välfärdsområdesfullmäktiges beslut påverkar hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i praktiken, utreda och fastställa vilka tjänster den språkliga minoriteten har behov av på sitt eget språk och följa tillgången på tjänsterna och deras kvalitet samt lägga fram åtgärdsförslag för välfärdsområdesstyrelsen om hur de tjänster och servicekedjor som tillhandahålls på minoritetens språk ska utvecklas och om kraven på personalens språkkunskaper och utvecklingen av språkkunskaperna. Enligt 33 § i lagen om ordnande av social-

och hälsovård ska Västra Nylands välfärdsområde stödja utvecklandet av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet.

För att utföra uppgiften ska nämnden ha tillräckliga och aktuella uppgifter om sitt uppgiftsområde.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

2090/00.02.01/2024

Nationalspråksnämnden 15.4.2026 § 10

§ 10

Uppföljning av nätverksbaserade kompetenscenter i anslutning till Raseborgs sjukhus

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Öberg Benita

Beslutsförslag

Servicelinjedirektör, tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna redogörelse över det Nätverksbaserade kompetenscenter i anslutning till Raseborgs sjukhus för kännedom.

Behandling**Beslut**

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

I regeringsprogrammet finns beslut om ett statligt bidrag för åren 2024–2027 för att utveckla nätverksbaserade kompetenscenter vid Borgå och Raseborgs sjukhus. Syftet med utvecklingsprojektet är att med tidsbegränsad utvecklingsfinansiering stödja och utveckla den kompetens och de nya verksamhetsmodeller som behövs för att säkerställa förverkligandet av de språkliga rättigheterna inom de nuvarande social- och hälsovårdsstrukturerna, i samarbete mellan Östra Nylands och Västra Nylands välfärdsområden samt HUS-sammanslutningen.

Västra Nylands välfärdsområde ansvarar för ledningen av delprojektet digitala-, distans- och närtjänster, dvs styrning av serviceproduktionen medan HUS- sammanslutningen ansvarar

Nationalspråksnämnden

§ 50

3.12.2025

Nationalspråksnämnden

§ 10

15.4.2026

för ledningen av stärkande av tvåspråkig kompetens – språkmedvetna inlärningscenter samt internationell rekrytering.

Under pågående period har det bland annat fokuserats på följande:

- Utvecklat ett koncept för psykoedukativ gruppverksamhet inom mental- och missbrukarvården på svenska. Hittills har denna vård saknats på svenska. Gruppverksamhet är resurseffektivt och ger samtidigt möjlighet till kamratstöd under behandlingen. Eftersom den svenskspråkiga personalen främst finns i Raseborgs-området, erbjuds vården på distans för att kunna erbjuda den för hela områdets svenskspråkiga invånare.
- Under våren genomförs ett servicedesignprojekt inom mental- och missbrukarvården tillsammans med Aalto universitetsstuderanden. Fokus ligger på enhetliga servicekedjor speciellt för svenskspråkiga, samt på hur klienterna rör sig mellan LUVN, HUS och FPA.
- Utveckling av personalens språkinläring genom olika metoder.
- Främjande av språkmedvetenhet genom information och workshops på enhetsnivå.
- Utveckling och pilotering av tvåspråkiga praktikmodeller.
- Framtagning och utveckling av handledarutbildning med fokus på språkmedvetenhet.

Social- och hälsovårdsministeriet beviljar för år 2026 (användningstid 07/2026–06/2027) sammanlagt högst 1 025 000 euro för helhetsprojektet. Fördelning som beslutats inom projektet är att Västra Nylands välfärdsområdes andel är totalt max 425 000 euro, varav 25 000 euro är reserverat för en utvidgning av utvecklingsprojektet gällande tjänsteutbud vid Raseborgs sjukhus, med beaktande av förverkligandet av de språkliga rättigheterna. Beslut om finansiering för år 2026 uppskattas göras i maj 2026.

Följande finansieringsansökan för perioden 1.7.2026-30.6.2027 har följande huvudmålsättningar:

Språkmedvetna inlärningscenter

- yrkesutövarnas språkkunskaper och språkliga medvetenhet förbättras

Nationalspråksnämnden

§ 50

3.12.2025

Nationalspråksnämnden

§ 10

15.4.2026

- skapande av en nätverksliknande struktur att stödja förverkligandet av språkliga rättigheter över organisationsgränserna
- förbättring av studerandenas språkkunskaper och språkliga medvetenhet för att motsvara rätten att få vård på finska och svenska.

Styrning av serviceproduktionen

- att utveckla och förbättra tvåspråkiga servicekedjor
- att utveckla digitala och distanstjänster som stöd för tvåspråkig serviceproduktion.

Internationell rekrytering (HUS)

- stärka kompetensen inom internationell rekrytering och samarbete med utbildningsanordnare.

Vid sammanträdet presenteras en mera utförlig uppföljning samt preliminära planer för följande finansieringsperiod.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

Nationalspråksnämnden 03.12.2025 § 50

§ 50

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Servicelinjedirektör, tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna redogörelse över det Nätverksbaserade kompetenscenter i anslutning till Raseborgs sjukhus för kännedom.

Behandling**Beslut**

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

I regeringsprogrammet finns beslut om ett statligt bidrag för åren 2024–2027 för att utveckla nätverksbaserade kompetenscenter vid Borgå och Raseborgs sjukhus. Utvecklingsarbetet är ett samarbete mellan HUS-sammanslutningen, Västra Nylands välfärdsområde och Östra Nylands välfärdsområden.

Delprojekten är fördelade så att Västra Nyland ansvarar för ledningen av delprojektet digitala-, distans- och närtjänster, medan HUS-sammanslutningen ansvarar för ledningen av delprojekten internationell rekrytering och interprofessionellt tvåspråkigt kompetenscenter.

Projektets huvudsakliga målsättning är att säkra de språkliga rättigheterna, samt integrationen mellan primär- och specialvården.

Utveckling inom Västra Nylands välfärdsområde

Västra Nylands välfärdsområdes deltagande i projektets utveckling har fokuserat på delprojekten digitala-, distans- och närtjänster samt interprofessionellt tvåspråkigt kompetenscenter. Delprojektet digitala-, distans- och närtjänster är indelat i tre helheter: utveckling av artificiell

Nationalspråksnämnden

§ 50

3.12.2025

Nationalspråksnämnden

§ 10

15.4.2026

intelligens, utveckling av distanstjänster samt utveckling av digitala tjänster och kundstyrning.

Inom projektet digitala tjänster vidareutvecklades en AI-baserad applikation för översättning av texter mellan finska och svenska. Dessutom skapades översättningsanvisningar som klargör vilka texter som kan översättas med hjälp av AI och vilka kriterier som bör beaktas.

Antalet översättningar gjorda med applikationen ökade från 5 060 i februari 2025 till 19 250 i juni 2025. Antalet enskilda användare ökade under samma period från 301 till 774.

Applikationen ersätter inte professionella översättare men är ett komplement och på så sätt förbättras tillgången till material även på svenska.

Den svenskspråkiga distansservicen inom rehabiliterande dagverksamhet, rehabilitering samt hemvård, har centraliserats till Raseborg och ges därifrån åt hela områdets svenskspråkiga invånare.

Delprojektet genomförde också tillsammans med HUS-sammanslutningen och Östra Nylands välfärdsområde en serie med tre webinarier om distansarbete. Webinarierna har publicerats på Hälsobyn Pro och är där tillgängliga för alla anställda i välfärdsområden som använder Hälsobyn Pro, alltså även för andra än HUS och de välfärdsområden som deltar i projektet. De producerade webinarierna stöder även språkinläring, eftersom hälften av webinarierna är på finska och hälften på svenska, och inspelningen är alltid textad på det andra nationalspråket.

Utveckling av distanstjänster planeras även framöver och som integrationsprojekt med HUS.

Projektet har även stött utvecklingen av svenskspråkig digital ärendehantering. Fokus har legat på planering av meddelandetjänster, videomottagning och formulär samt kartläggning av översättningsbehov. Efterfrågan på chatt- och meddelandetjänster har beräknats för att säkerställa svenskspråkig personal och tekniska lösningar som garanterar språkliga rättigheter. Utvecklingen av applikationen Lunna är en del av utvecklingshelheten. Befolkningsdata om svenskspråkiga har tagits fram för framtida utveckling. Kommunikation och material har planerats på båda nationalspråken.

Nationalspråksnämnden

§ 50

3.12.2025

Nationalspråksnämnden

§ 10

15.4.2026

Delprojektet interprofessionellt tvåspråkigt kompetenscenter utvecklar under projektperioden 2024–2027 en interprofessionell tvåspråkig lärmiljö i anslutning till Raseborgs sjukhuscampus. Målet är att öka den nuvarande personalens kunskaper i svenska och förståelse för tvåspråkighet, stärka finskspråkiga social- och hälsovårdsstuderandes kunskaper i svenska och intresse för språket samt förbättra Raseborgsregionens attraktionskraft.

Vid sammanträdet presenteras en mera utförlig uppföljning gällande lägesrapporten om det nätverksbaserade kompetenscentret i anslutning till Raseborgs sjukhus/ campus.

Bilaga**Tilläggsmaterial****För kännedom
Verkställighet****Beslutshistoria**

§ 11

Aktualitetsöversikt

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna aktualiteterna för kännedom.

Behandling

Föredragare Öberg berättade åt nämnden om följande aktuella ärenden:

- Aktuellt om statlig styrning
- Förändringsmål för svenskspråkig service
- Digitala servicekanalen Lunna
- HUS årsberättelse 2025

Beslut

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Vid sammanträdet ges översikter över aktuella ärenden som gäller välfärdsområdet bland annat enligt följande

1. Föredragandes aktualitetsöversikt.

§ 12

Meddelanden

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna meddelandena för kännedom.

Behandling

Beslut

Nationalspråksnämnden antecknade för kännedom att inga meddelanden förelåg i beslutet.

Redogörelse

Följande meddelanden delges nationalspråksnämnden:

1.

2.

Bilaga

Tilläggsmaterial

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12

Förbud mot sökande av ändring

I ovannämnda beslut som endast gäller beredning eller verkställighet får ändring inte sökas enligt 141 § i lagen om välfärdsområden.